

1. DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/2158
Toplantı Tarihi/Sayısı : 01.10.2025/56
Karar Numarası : 2025/673
Başvuran : S.G.
Başvuran Vekili/ Vasisi : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Vekili/ Vasisi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvurana barındırıldığı ceza infaz kurumu idaresi tarafından haksız şekilde disiplin cezası verildiği ve aynı eylem nedeniyle disiplin cezası alan bazı mahpusların itirazları kabul edilirken başvuranın itirazları reddedildiğinden ayrımcı muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran; 30 yıldır ceza infaz kurumunda hapis cezasının infaz edildiğini, 3 ayrı hücreye koyma disiplin cezası almış olması nedeniyle koşullu salıverilme tarihinin ertelendiğini, ilk olarak 2008 yılında Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı sırada Adalet Bakanlığına hitaben yazdığı dilekçesinde "Sayın Ö..." hitap ifadesini kullanması nedeniyle Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Disiplin Kurulu tarafından 31/3/2008 tarihli karar ile 12 gün hücreye koyma cezası verildiğini, disiplin cezasına karşı Kırıkkale İnfaz Hakimliği'ne ve Kırıkkale Ağır Ceza Mahkemesine yapmış olduğu itirazlarının reddedildiğini, hücreye koyma cezasının infaz edildiğini ve 1 yıl boyunca lehe olan bazı haklardan mahrum bırakıldığını, 2023 yılında tarafına verilen disiplin cezası kararında kanun yararına bozma yoluna gidilmesi talebiyle Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne başvuru yaptığını fakat benzer birçok lehte karar olmasına rağmen talebinin reddedildiğini, ikinci olarak 2011 yılında barındırıldığı Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda toplamda 53 mahpusun Adalet Bakanlığına hitaben yazdığı dilekçelerinde aynı hitabı kullanmaları nedeniyle Disiplin Kurulu tarafından kendisinin de dahil olduğu 53 mahpusa 11 ve 12 günlük hücreye koyma cezaları verildiğini, karara karşı yapılan itiraz sürecinde Kürtçe dilinde savunma yapma konusunda yaşanan karmaşa nedeniyle avukat tutma talebinde bulunması üzerine Kırıkkale İnfaz Hakimliği tarafından dosyasının diğer mahpusların dosyasından ayrıldığını, Kırıkkale İnfaz Hakimliği tarafından resmi kuruma yazılan dilekçenin denetime tabi tutulamayacağına hükmedilerek diğer 52 mahpusun hücreye koyma cezalarının iptal edildiğini fakat daha sonra yapılan yargılamada

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

hücreye koyma cezasının onaylandığını, bunun üzerine bu karara karşı Kırıkkale Ağır Ceza Mahkemesine yapmış olduğu itiraz başvurusunun da reddedildiğini, 11 gün hücreye koyma disiplin cezasının infaz edildiğini ve 1 yıl boyunca bazı haklardan mahrum bırakıldığını, farklı mahkemeler tarafından aynı eyleme verilen farklı kararlar sebebiyle ayrımcılık yasağının ihlal edildiğini, söz konusu disiplin cezasına karşı 2023 yılında kanun yararına bozma yoluna gidilmesi talebiyle Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne yaptığı başvurunun reddedildiğini, öte yandan Yargıtay Başkanlığı'nın kanun yararına bozma kapsamında yapılan başvurulara ilişkin verdiği bütün kararlarda *“resmi kurumlara yazılan dilekçelerin aleniyet unsuru taşımadığı, bu itibarla eylemlerin örgüt propagandası niteliğinde kabul edilemeyeceği, suç ve suçluyu övme suçunun yasal unsurlarının oluşmadığı”* şeklinde karar verildiğini, üçüncü olarak 2016 yılında nakledildiği Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu tarafından arama sırasında kontrol edilen bir defterinde A.Ö.'den alıntılanmış sözler olması nedeniyle Disiplin Kurulu tarafından örgütsel eğitim ve propaganda gerekçesiyle 15 gün hücreye koyma cezası verildiğini, disiplin cezasına karşı Adana 1. İnfaz Hâkimliği'ne yaptığı başvurunun reddedildiğini, Adana Ağır Ceza Mahkemesine yapmış olduğu itiraz başvurusunun ise dilekçesinin kaybedilmiş olması nedeniyle geçerli bir başvuru olmadığını ve daha sonra yasal sürenin dolmuş olması nedeniyle itiraz başvurusu yapamadığını, daha sonra söz konusu kararın düzeltilmesi talebiyle Adana 1. İnfaz Hâkimliği'ne 2022 yılında yaptığı itirazın değerlendirmeye dahi alınmadığını, sonuç olarak üç ayrı hücreye koyma cezasında da avukat tutacak maddi durumu olmaması nedeniyle hukuki savunmasını gerektiği gibi yapamadığını, adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini, hücreye koyma cezalarının hukuka aykırı bir şekilde verildiğini ve bu durumun aleyhine birçok sonuç doğurduğunu iddia etmekte ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın *“Yargı yetkisi”* başlıklı 9'uncu maddesinde *“Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.”* hükmü yer almaktadır.

4. Anayasa'nın *“Mahkemelerin bağımsızlığı”* başlıklı 138'inci maddesinde *“Hakimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. (...)”* hükmü yer almaktadır.

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun *“Amaç ve kapsam”* başlıklı 1'inci maddesinde *“(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.”* hükmü yer almaktadır.

6. 6701 sayılı Kanun'un *“Kurumun görevleri”* başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentlerinde *“(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak,*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ...” hükmü yer almaktadır.

7. Mezkûr Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinde “(...) (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz. (...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmü yer almaktadır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” başlıklı 40’inci maddesinde “(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.” hükmü yer almaktadır.

9. Mezkûr Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir. (...)” hükmü yer almaktadır.

10. Yine mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesinde “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlaliinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” hükmü yer almaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında yer almaktadır.

13. Başvuru, başvuranın barındırıldığı Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ve Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda farklı gerekçelerle başlatılan disiplin soruşturmaları kapsamında tarafına haksız şekilde hücreye koyma disiplin cezası verildiği ve aynı eylem nedeniyle disiplin cezası alan bazı mahpusların söz konusu disiplin cezalarına ilişkin yapmış oldukları itirazlar kabul edilirken başvuranın itirazlarının reddedildiği iddiasıyla söz konusu disiplin cezaları nedeniyle yaşadığı mağduriyetin giderilmesi talebine ilişkindir.

14. 16/5/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu'nun "*İnfaz hâkimliklerinin görevleri*" başlıklı 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında "... *Hükümlü ve tutuklular hakkında alınan disiplin tedbirleri ve verilen disiplin cezalarının kanun, veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu iddiasıyla yapılan şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak. ...*" infaz hakimliklerinin görevleri arasında yer almaktadır.

15. 4675 sayılı Kanun'un "*İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü*" başlıklı 5'inci maddesinde ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararların kanun veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle bu karar, işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren on beş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabileceği düzenlenmiştir.

16. Bununla birlikte aynı Kanun'un "*İnfaz hakimliğince şikâyet üzerine verilecek kararlar*" başlıklı 6'ncı maddesinde ise infaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren iki hafta içinde infaz hakimliğinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine itiraz edilebileceği düzenlenmiştir.

17. Başvuru dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, başvuranın 2008 yılında Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı sırada Adalet Bakanlığına hitaben yazdığı dilekçesinde "*Sayın Ö.*" hitap ifadesini kullanması nedeniyle tarafına disiplin cezası verilmesi kararına karşı yaptığı itirazın Kırıkkale İnfaz Hakimliği'nin 15/5/2008 tarihli ve ... E. ... K. sayılı kararı ile reddedildiği, söz konusu karara karşı yaptığı itirazın Kırıkkale Ağır Ceza Mahkemesinin 27/5//2008 tarihli ve ... D. İş sayılı kararı ile reddedildiği, bahsi geçen husus hakkında 2023 yılında 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309'uncu maddesi uyarınca tarafına verilen disiplin cezası kararında kanun yararına bozma yoluna gidilmesi talebiyle Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne başvuru yaptığı ve talebinin reddedildiği görülmektedir.

18. Başvuru dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, başvuranın 2011 yılında barındırıldığı Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda toplamda 53 mahpusun Adalet Bakanlığına hitaben yazdığı dilekçelerinde "*Sayın Ö.*" hitap ifadesini kullanmaları nedeniyle hücreye koyma cezası verilmesi yönünde karar alındığı, Kırıkkale İnfaz Hakimliği'ne yaptıkları itiraz başvuruları neticesinde topluca ifade duruşmasına çağrıldıkları, Kürtçe savunma yapma konusunda yaşanan karmaşa nedeniyle avukat tutma talebinde bulunduğu ve Kırıkkale İnfaz Hakimliği tarafından dosyasının diğer mahpusların dosyasından ayrılacağı belirtiltiği ve kararın sonraki bir tarihe bırakıldığı, Kırıkkale İnfaz Hakimliği'nin 17/1/2013 tarihli ve ... E. ... K. sayılı kararı ile itirazının reddedildiği, söz konusu karara karşı yaptığı itirazın Kırıkkale Ağır Ceza Mahkemesinin 4/2/2013 tarihli ve

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

... D. İş sayılı kararı ile reddedildiği, söz konusu disiplin cezasına karşı 2023 yılında 5271 sayılı Kanun'un 309'uncu maddesi uyarınca kanun yararına bozma yoluna gidilmesi talebiyle Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne başvuru yaptığı ve başvurusunun reddedildiği görülmektedir.

19. Başvuru dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, başvuranın 2016 yılında nakledildiği Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna kabul edildiği sırada yanındaki eşyaları ile birlikte içerisinde çeşitli kaynaklardan not aldığı defterlerinin incelenip denetimden geçirildiği ve kendisine verildiği fakat 7 ay sonra barındırıldığı odada yapılan arama neticesinde defterlerinin kendisinden alınarak incelemeye götürüldüğü ve bu defterlerden birinde A.Ö.'den alıntılacağı sözler olması nedeniyle Disiplin Kurulu tarafından örgütsel eğitim ve propaganda gerekçesiyle 15 gün hücreye koyma cezası verildiği, disiplin cezasına karşı yaptığı itirazın Adana 1. İnfaz Hakimliği'nin 11/10/2017 tarihli ve ... E. ... K. sayılı kararı ile reddedildiği, Adana Ağır Ceza Mahkemesine yapmış olduğu itiraz başvurusunun ise itiraz dilekçesinin kaybedilmiş olması nedeniyle geçerli bir başvuru niteliği kazanmadığı görülmektedir.

20. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

21. Başvuranın iddia ve talebi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde, talebin yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'ıncı maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun Yönetmelik'in 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereği Kurumun görev alanına girmediği ve inceleme şartlarını taşımadığı gerekçesiyle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

1/10/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

e-imzalıdır

Evren BAŞAR
Üye

e-imzalıdır

Av. Fatma ÇINAR
Üye

e-imzalıdır

Av. Melahat DEMİR
Üye

e-imzalıdır

Tayyip UÇAR
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No: